

Styrdokument

Dokumentets namn:

Malmö stads beredskapspolicy för ett resilient Malmö

Diarienummer:

STK-2023-1267

Typ av dokument:

Policy

Version:

1

Beslutad av:

Kommunfullmäktige

Datum för beslut:

2025-04-24, § 80

Framtagen av:

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen,
enheten för säkerhet och beredskap

Organisation/område:**Ansvarig chef:**

Per-Erik Ebbeståhl

Uppföljd:**Ansvarig för uppföljning/revidering:**

Ulf Nilsson

Följs upp:

Malmö stads beredskapspolicy för ett resilient Malmö

Inledning

Malmö är en ung, innovativ och global stad i en snabbt växande Öresundsregion i Nordeuropa med stark koppling till och utbyte med andra städer världen över. Det som händer i världen påverkar Malmö, och Malmö påverkar världen.

Malmö stad har som kommun ett viktigt, omfattande och brett samhällsuppdrag som dygnet runt, året runt genom olika verksamheter servar de som bor, verkar och vistas i Malmö. Genom den lokala demokratin, och i samverkan med ett stort antal aktörer, formar kommunen ett välfärdssamhälle som i vardagen främjar och värnar det vi som samhälle värdesätter. Vid en oönskad händelse kan dessa värden utmanas. I Malmö stad är därför konsekvenserna för samhällets grundläggande skyddsvärden i centrum för beredskapsarbetet.

Malmö stad och Malmö ska vara resilient. Med resiliens menas kapaciteten hos ett system att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas. Syftet med beredskapsarbetet är att Malmö stad och Malmö ska ha motståndskraft och anpassningsförmåga för att hindra eller minska konsekvenser för samhällets grundläggande skyddsvärden inför och vid en oönskad händelse. Malmö stads beredskapsarbete ska ta utgångspunkt i, och bidrar till, social, ekologisk och ekonomisk hållbar utveckling.

Det svenska beredskapssystemet bygger på ordinarie förvaltningsstruktur och ansvar enligt lag. I Malmö stad utförs beredskapsarbetet i kommunens grundverksamheter och utgår från Malmö stads ordinarie styr- och ledningssystem. Beredskapsarbetet i Malmö stad ska genomsyras av en helhetssyn där den enskilda verksamheten ser sitt arbete som en del av organisationen Malmö stad, samt värnar hela staden.

Genom Malmö stads beredskapspolicy för ett resilient Malmö klargör kommunfullmäktige de förhållningssätt som är inriktade för Malmö stads systematiska, sammanhållna och långsiktiga beredskapsarbete. Policyn ger Malmö stad förutsättningar att möta ny statlig styrning relaterat till kommunens förmåga att upprätthålla verksamhet, eller bedriva nya författningsreglerade uppdrag, inför eller vid oönskade händelser. Såväl i fredstid som vid höjd beredskap.

Benämningen Malmö avser samhället inom det geografiska området Malmö. Malmö stad avser den kommunala organisationen.

Beredskapspolicyn gäller för Malmö stads samtliga nämnder.

Förhållningssätt för Malmö stads beredskapsarbete

1. Malmö stad främjar och värnar samhällets grundläggande skyddsvärden såväl i vardag som inför och vid oönskade händelser.
2. Malmö stads beredskapsarbete ska ta sin utgångspunkt i ett allriskperspektiv.
3. De som bor, verkar och vistas i Malmö bidrar till att vårt gemensamma samhälle fungerar såväl i vardag som vid oönskade händelser.
4. Malmö stads förebyggande och förberedande beredskapsarbete ska bedrivas systematiskt, sammanhållet och långsiktigt.
5. Malmö stad ska arbeta proaktivt, behovsstyrt och handlingskraftigt inför och vid hantering av en oönskad händelse.
6. Malmö stad främjar aktivt det lokala och kommunala perspektivet i beredskapsutvecklingen.

Malmö stad främjar och värnar samhällets grundläggande skyddsvärden såväl i vardag som inför och vid oönskade händelser.

I Malmö stads beredskapsarbete sätts skydd av, och konsekvenser för, samhällets grundläggande skyddsvärden i centrum. Det är utgångspunkten för Malmö stads förmågehöjande arbete, dess prioriteringar och finansiering. Beredskapsarbetet bör genomföras på sådant sätt att dessa värden värnas både på kort och lång sikt.

Samhällets grundläggande skyddsvärden är:

- människors liv och hälsa
- samhällets funktionalitet
- demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- miljö och ekonomiska värden
- nationell suveränitet

Malmö stads beredskapsarbete ska ta sin utgångspunkt i ett allriskperspektiv.

Oönskade händelser kan vara av olika slag och karaktär. Vad som kommer att hända kan inte alltid förutses. En oönskad händelse kan uppstå plötsligt, men kan också vara en händelse som successivt utvecklas negativt under en längre tid.

Malmö stads beredskapsarbete ska ta sin utgångspunkt i ett allriskperspektiv. Det innebär att organisationen arbetar för att bygga förmåga att möta den bredd av hot som ett samhälle kan utsättas för – allt mellan olyckor, avbrott i kritiska beroenden, klimatrelaterade risker och krig. Malmö stads beredskapsarbete ska höja förmågan att redan idag hantera oönskade händelser, men även förbereda samhället för hot som kan ske på längre sikt och där anpassning redan nu kan och behöver göras.

Med oönskad händelse menas i Malmö stad något som innebär, eller kan riskera att utvecklas till,

- en påverkan på organisationen Malmö stads förmåga att bedriva verksamhet eller upprätthålla förtroende
- och/ eller en samhällsstörning för samhället Malmö.

En oönskad händelse leder till, eller riskerar att leda till, negativa konsekvenser för samhällets grundläggande skyddsvärden.

De som bor, verkar och vistas i Malmö bidrar till att vårt gemensamma samhälle fungerar såväl i vardag som vid oönskade händelser.

Beredskapsarbetet i Sverige tar sin utgångspunkt i ett utvecklat välfärdssystem och samhälle som i vardagen genom olika verksamheter främjar och värnar samhällets grundläggande skyddsvärden.

I Malmö ser den enskilda aktören sig som en del av samhällets förmåga att främja och värna samhällets grundläggande skyddsvärden för de som bor, verkar och vistas i Malmö. Detta görs genom varje aktörs och invånares egna ansvar men även genom samordning i det förebyggande, förberedande och hanterande arbetet. Malmö stad verkar för god samordning och samverkan i beredskapsarbetet i Malmö.

Erfarenheter från oönskade händelser visar att människor går samman och hjälper varandra vid oönskade händelser. Det gör att det offentliga kan prioritera åtgärder och resurser till de som i stunden mest behöver det.

Malmö stads förebyggande och förberedande beredskapsarbete ska bedrivas systematiskt, sammanhållet och långsiktigt.

Malmö stad ska bedriva ett systematiskt, sammanhållet och långsiktigt beredskapsarbete för att främja Malmö stads och Malmös motståndskraft och anpassningsförmåga.

I Malmö stad är beredskap ett perspektiv som ska integreras i ordinarie grundverksamheter samt styr- och ledningssystem. Arbetet ska genomsyras av en helhetssyn där den enskilda verksamheten ser sitt arbete som en del av organisationen Malmö stad, samt värnar hela staden.

Det förebyggande arbetet fokuserar, när det är möjligt, på att minska sannolikheten att en oönskad händelse uppstår.

Malmö stads förberedande beredskapsarbetet ska fokusera på att hindra eller minska konsekvenser för samhällets grundläggande skyddsvärden inför eller vid en oönskad händelse. Det ska i Malmö stad göras genom att identifiera sårbarheter i kommunens verksamheter, samt stärka förmågan att fortsätta bedriva verksamhet, trots påverkan. Det förmågehöjande arbetet ska dels göras i den enskilda verksamheten, dels via stadsövergripande analyser av hur Malmö stads verksamheter tillsammans kan bygga förmåga att ställa om och stödja varandra vid mer omfattande oönskade händelser. I Malmö stad ska vi använda vår gemensamma kapacitet för att uppnå en samlad motståndskraft och anpassningsförmåga.

Det systematiska förebyggande och förberedande arbetet ska leda till att underlag för beslut tas fram om vilken förmåga en verksamhet ska uppnå samt att vid behov fördela ansvar och resurser för att uppnå och förvalta denna förmåga. Utgångspunkten med arbetet ska vara möjligheten till att fatta välgrundade och medvetna beslut, inte att i alla lägen få bort alla sårbarheter. Förmågan som bestäms ska utgå från behov och vara genomförbar även under oönskade händelser där flera kommunala verksamheter kan vara påverkade. Det förmågehöjande arbetet ska ta hänsyn till i vilket sammanhang som förmågan behöver kunna upprätthållas till exempel tid på år, veckodag eller dygn, men även om kommunen verkar i fredstid eller under höjd beredskap.

Malmö stad ska arbeta proaktivt, behovsstyrt och handlingskraftigt inför och vid hantering av en oönskad händelse.

Malmö stads ledningsprocess för hantering av oönskade händelser utgår från förmågan att upptäcka, att förstå, att organisera och att leda.

Ledningsprocessen bidrar till att Malmö stads ledningsförmåga vid oönskade händelser är proaktiv, behovsstyrd och handlingskraftig.

Vid hantering av oönskade händelser i Malmö ska Malmö stad utgå från konsekvenser för samhällets grundläggande skyddsvärden och sätta behoven hos de som bor, verkar och vistas i samhället i centrum.

Malmö stad har förutsättningar att genom de egna verksamheterna och tät samverkan med de som bor och verkar i Malmö tidigt upptäcka signaler på oönskade händelser. För att främja en proaktiv hantering ska den enskilda verksamheten se sig som en del av en större helhet. Det görs till exempel genom att aktivt dela information om signaler på oönskade händelser.

Malmö stads verksamheter och det ordinarie styr- och ledningssystemet är i grunden handlingskraftigt, såväl i vardag som vid oönskade händelser. Malmö stad har stadsövergripande beredskapsfunktioner tillgängliga dygnet runt för att initiera och koordinera hantering av oönskade händelser. Vid mer komplexa, omfattande och/eller utdragna oönskade händelser görs en aktiv anpassning av organisationen. Erfarenheter från oönskade händelser ska omsättas till förmågeutveckling.

Malmö stad främjar aktivt det lokala och kommunala perspektivet i beredskapsutvecklingen.

Malmö stad arbetar aktivt tillsammans med städer och aktörer globalt, nationellt, regionalt, samt lokalt, för att minska sannolikhet för olika hot samt för att öka samhällets resiliens.

Med en föränderlig och komplex omvärld anpassas styrning och prioriteringar av beredskapsarbetet kontinuerligt på både lokal, regional, nationell och internationell nivå. Malmö stad ska verka för att beredskapsarbetet i Sverige främjas genom författningsstyrning, finansiering samt samordnad inriktning, planering och utveckling där kommuner och lokal nivå tidigt involveras i processer som påverkar den lokala förmågeutvecklingen.

Evidens och beprövad erfarenhet som grundar sig i den lokala och kommunala kontexten ska aktivt främjas.